

2008 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvados dėl Europos skaitmeninės bibliotekos EUROPEANA

(2008/C 319/07)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

KADANGI:

- Europos skaitmeninės bibliotekos EUROPEANA, kuria suteikiama bendra daugiakalbė prieiga internetu prie visos Europos suskaitmenintos kultūrinės medžiagos (knygų, žurnalų, fotografijų, kinematografijos ir audiovizualinio meno kūrinių, archyvinių dokumentų, muziejuose saugomų meno kūrinių, architektūrinio bei archeologinio paveldo ir t. t.), sukūrimas yra puiki galimybė išskirti valstybių narių kultūrinio paveldo vertę ir galimybę visiems visuomenės sluoksniams su šiuo paveldu susipažinti,
- bendresniu mastu, valstybių narių kultūrinės medžiagos skaitmeninimas ir prieiga prie jos internetu, taip pat skaitmeninis išsaugojimas yra pagrindinės priemonės, užtikrinančios galimybę išryškinti kultūrinio paveldo vertę, skatinti aktyvų turinio kūrimą ir naujų internetu teikiamų paslaugų atsiradimą; tomis priemonėmis sudaromos palankesnės sąlygos susipažinti su kultūra ir žiniomis bei prisidedama prie informacinės visuomenės ir žinių ekonomikos plėtojimo.

1. PABRĖŽIA:

- kokie svarbūs yra tikslai, veiksmai ir darbotvarkės, apibrėžti, remiantis 2006 m. rugpjūčio 24 d. ⁽¹⁾ Komisijos rekomendacija, 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos išvados dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninio, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos ⁽²⁾,
- tai, kad svarbu imtis darbo turinio skaitmeninio, skaitmeninio išsaugojimo ir prieigos prie jo srityje visiškai laikantis Bendrijos ir tarptautinės teisės intelektinės nuosavybės srityje.

2. Susidomėjusi PALANKIAI VERTINA:

- 2007 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl „i2010: skaitmeninės Europos bibliotekos“ ⁽³⁾,
- 2008 m. sausio 3 d. Komisijos komunikatą dėl „kūrinių platinimo internete vienoje bendroje rinkoje“,
- ir 2008 m. rugpjūčio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos kultūros paveldas vienu pelės klavišo spustelėjimu. Europos Sąjungos kultūrinės medžiagos skaitmeninio, prieinamo internetu ir jos išsaugojimo suskaitmenintos pažanga“ ⁽⁴⁾, kuriame pabrėžiama, kad

įgyvendinant 2006 m. Komisijos rekomendaciją ir Tarybos išvadas padaryta pažanga, tačiau akcentuojama, jog labai skiriasi šiuo metu valstybėse narėse vykstančių procesų pažanga.

3. Su pasitenkinimu PAŽYMI:

- laipsnišką Europos skaitmeninės bibliotekos EUROPEANA kūrimą, 2007 m. lapkričio 8 d. Nyderlanduose įsteigus Europos skaitmeninės bibliotekos fondą ir 2008 m. lapkričio 20 d. pradėjus veikti bibliotekos prototipui,
- valstybių narių, kultūros institucijų ir, žvelgiant plačiau, specialistų, išsipareigojimą dirbti skaitmeninio bei kultūrinės medžiagos prieinamumo internetu ir skaitmeninio išsaugojimo srityje,
- Komisijos paramą šiam projektui ir apskritai skaitmeninio procesams, visų pirma teikiamą per programą „eContent+“ ir 7-ąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą, taip pat 2007 m. įsteigtą Skaitmeninio ir skaitmeninio išsaugojimo valstybių narių ekspertų grupę ⁽⁵⁾ ir 2006 m. — aukšto lygio ekspertų grupę ⁽⁶⁾ bei pradėtus tyrimus ⁽⁷⁾,
- tai, kad remiant Komisijai 2008 m. birželio 4 d. sudarytas bibliotekų, archyvų, audiovizualinės medžiagos archyvų ir teisių turėtojų atstovų susitarimas dėl informacijos, susijusios su nežinomų autorių kūrinių, atidžios paieškos gairių.

4. YRA ĮSITIKINUSI, jog siekiant EUROPEANA ir apskritai valstybėse narėse pradėtų kultūrinės medžiagos skaitmeninio ir internetinės prieigos prie jos bei jos skaitmeninio išsaugojimo procesų sėkmės ir tęstinumo, reikės:

- aktyviai ir nuolatos remti kultūrinės medžiagos skaitmeninimą ir prieigos internetu galimybės sudarymą, taip pat skaitmeninį išsaugojimą, kad būtų užtikrinta įvairi ir kokybiška pasiūla, atspindinti Sąjungos kultūrinę ir kalbinę įvairovę bei intelektinio paveldo gausą,
- laikantis autoriaus ir gretutinių teisių toliau ieškoti bendrų praktinių sprendimų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas prieigai internetu prie kuo platesnio spektro kultūrinės medžiagos,

⁽¹⁾ OL L 236, 2006 8 31, p. 28.

⁽²⁾ OL C 297, 2006 12 7, p. 1.

⁽³⁾ 2006/2040 (INI).

⁽⁴⁾ Dok. 12580/08.

⁽⁵⁾ 2007 m. kovo 22 d. Komisijos sprendimas (OL L 119, 2007 5 9, p. 45).

⁽⁶⁾ 2006 m. vasario 27 d. Komisijos sprendimas (OL L 46, 2006 2 16, p. 32).

⁽⁷⁾ Tyrimus, susijusius su kultūros skaitmeninio pažanga Europos Sąjungoje, skaitmeninių išteklių ilgalaikio saugojimo socialiniu bei ekonominiu poveikiu ir visuomenei priklausančių išteklių socialiniu bei ekonominiu poveikiu.

- plėtoti technologijas, kuriomis užtikrinamas ilgalaikis skaitmeninis išsaugojimas, prieigos prie turinio sistemų tarpusavio sąveika, daugiakalbė turinio paieška bei jo prieinamumas daugeliu kalbų ir diversifikuotos bei kokybiškos paslaugos piliečiams,
- nustatyti ilgalaikį EUROPEANA ekonominių modelių ir nuolatinę visų šioje veikloje dalyvaujančių subjektų — kultūros institucijų, šioje srityje dirbančių specialistų, valstybių narių ir Komisijos — paramą.

5. RAGINA VALSTYBES NARES:

- aktyviai ir nuolatos įgyvendinti nacionalines strategijas ir tikslus, parengtus laikantis 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos išvadų dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos, visų pirma nustatant šioje srityje kiekybinius bei kokybinius tikslus ir sutelkiant atitinkamus išteklius,
- skatinti valstybių narių, taip pat su kultūrinės medžiagos skaitmeninimu, skaitmeniniu išsaugojimu ir internetine prieiga prie jos susijusių skirtingų institucijų sinergiją siekiant pateikti įvairesnės suskaitmenintos kultūrinės medžiagos,
- vadovaujantis nacionalinėmis strategijomis toliau teikti paramą įtraukiant suskaitmenintą kultūrinę medžiagą į EUROPEANA, visų pirma skatinant diegti tarpusavio sąveiką užtikrinančias normas, įkuriant arba tobulinant nacionalinę medžiagą kaupiančius portalus bei prireikus nustatant, atsižvelgiant į projekte dalyvaujančių kultūrinių institucijų prioritetus, europines temas, pagal kurias būtų atrenkama ši medžiaga,
- atsižvelgti į tikslą įtraukti į EUROPEANA kūrinius, kurių autorių teisės saugomos, ir šiuo tikslu, nepažeidžiant galiojančių autorių ir gretutinių teisių nacionalinių bei Bendrijos sistemų, skatinti atitinkamas šalis sudaryti susitarimus, kurie galiotų tarpvalstybiniu mastu, tam, kad būtų prisidėta prie šių kūrinių skaitmeninimo ir jų prieinamumo internetu gerinimo,
- sukurti mechanizmus, skirtus sudaryti palankesnes sąlygas nežinomų autorių kūrinių ir nebespausdinamų ir nebeplatinamų kūrinių skaitmeninimui bei prieigai prie jų internetu, visapusiškai paisant teisių turėtojų interesų ir teisių.

6. RAGINA KOMISIJA:

- skatinti ir koordinuoti darbą, kuriuo siekiama gerinti ilgalaikį skaitmeninį išsaugojimą ir prieigos prie medžiagos sistemų tarpusavio sąveiką, visų pirma keičiantis geros praktikos pavyzdžiais ir plačiai diegiant standartus, bei remti su inovacinėmis technologijomis susijusius mokslinius tyrimus ir plėtrą, visų pirma siekiant užtikrinti ilgalaikį skaitmeninės kultūrinės medžiagos išsaugojimą, daugiakalbę turinio paiešką bei jo prieinamumą daugeliu kalbų ir naujų naudojimosi būdų plėtojimą,
- išnagrinėti galimybę padidinti pagal dabartines Bendrijos programas ir finansines perspektyvas teikiamą finansinę paramą valstybėse narėse esančios pridėtinę vertę Europos mastu turinčios ir į EUROPEANA įtrauktinos kultūrinės medžiagos skaitmeninimui, tinkamai atsižvelgiant į nacionalines strategijas ir tikslus,
- remiantis pirmiausia valstybių narių ataskaitomis įvertinti EUROPEANA kūrimo pažangą ir perspektyvas, be kita ko, ekonominiu bei finansiniu aspektu, taip pat kultūrinės medžiagos skaitmeninimo ir prieinamumo internetu bei skaitmeninio išsaugojimo srityje valstybėse narėse padarytą pažangą ir 2010 m. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą.

7. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, jų atitinkamos kompetencijos srityse:

- sudaryti palankias sąlygas EUROPEANA kūrimui ir kartu su kitais dalyvaujančiais subjektais, visų pirma pasitelkiant Skaitmeninimo ir skaitmeninio išsaugojimo valstybių narių ekspertų grupę, dalyvauti nustatant jos sėkmę ir tęstinumą užtikrinančią ekonominę bei valdymo modelį,
- aktyviai propaguoti EUROPEANA Europoje ir pasaulyje bei skatinti kurti jos plėtojimui naudingas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, pirmiausia kultūrinės medžiagos skaitmeninimo ir prieinamumo internetu bei skaitmeninio išsaugojimo srityse.

8. RAGINA EUROPOS SKAITMENINĖS BIBLIOTEKOS FONDA:

- glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, Komisija ir kultūros institucijomis, atsižvelgiant į atitinkamas jų atsakomybės sritis, siekiant nustatyti EUROPEANA sėkmę bei tęstinumą užtikrinančią ekonominę bei valdymo modelį.